

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN VERTEGENWOORDIGERS
VAN EEN AANTAL POLITIEVERBINDINGEN, GEHOUDEN OP
DINSDAG 13 JUNI 1967 te 's-GRAVENHAGE.

Aanwezig zijn:

Van de Politieverbindingen:

- VELSEN
- DELFT
- ALMELO
- EMMEN
- 's-GRAVENHAGE (Kon. Marechaussee)
- HENGELLO (O)
- VLAARDINGEN
- ZAANDAM
- SCHIEDAM
- APELDOORN
- 's-GRAVENHAGE (Kon. Marechaussee)

Van de F.V.D.:

Drs. A. KUIPERS (voorzitter)

Jhr. M. de SAVORNIN LOHMAN

Drs. A. KUIPERS (voorzitter) opent om 14.00 uur, bij afwezigheid van Mr. J.S. SINNINGHE DAMSTÉ, de vergadering en richt een speciaal woord van welkom tot de heer (G.P. Emmen), die voor het eerst in zijn nieuwe kwaliteit van korpschef van Gemeentepolitie te Emmen deze bijeenkomst bezoekt.

De heer KUIPERS merkt op dat enige geregelde bezoekers van de I.D.-vergaderingen wegens andere verplichtingen niet aanwezig konden zijn.

Vervolgens geeft de heer KUIPERS het woord aan Mr. , die een korte beschouwing wijdt aan de affaire van de v.m. Aeroflotvertegenwoordiger in Nederland V.A. GLUKHOV. De heer

resumeert de voornaamste feiten van de zaak G., waaraan in het maandoverzicht van de B.V.D. van april 1967 ruime aandacht is besteed, en stelt daarna de discussie open.

Op een vraag van de heer (G.P. Almelø) of de Gemeentepolitie Amsterdam van tevoren geïnformeerd was omtrent de arrestatie van G., antwoordt de heer dat inderdaad de Hoofdcommissaris was ingelicht.

De heer (G.P. Zaandam) vraagt zich af of het niet mogelijk was geweest G. op te roepen voor een bezoek aan de Afdeling Vreemdelingendienst van de Gemeentepolitie te Amsterdam. De heer zegt dat aan deze mogelijkheid wel gedacht is, maar dat bepaalde factoren, o.m. tijdnoed, deden besluiten hiervan af te zien.

Een vraag van de heer (G.P. Vlaardingen) beantwoordende en ingaande op de arrestatie in het algemeen, deelt de heer KUIPERS mede, dat de arrestatie van G. zich buiten de verantwoordelijkheid van de Dienst had voltrokken, hoewel er dezerzijds bepaalde suggesties waren gedaan. Het was echter anders gelopen dan was verondersteld. De reactie van G. en het publiek, dat getuige was van de arrestatie, was niet te voorzien geweest. In het onderhavige geval bleek de gedecentraliseerde organisatie van de Gemeentepolitie Amsterdam een nadeel.

Over het motief van de arrestatie stelt de heer KUIPERS dat de affaire G. op het punt stond in een conspiratieve sfeer te geraken; voorts was het niet denkbeeldig dat een Russische diplomatieke vertegenwoordiger G. zou vervangen.

Op de vraag van de heer (G.P. Emmen) waarom de Rijksrecherche bij de arrestatie van G. ingeschakeld werd, deelt de heer KUIPERS mede, dat de samenwerking met het Openbaar Ministerie dit wenselijk en noodzakelijk maakte.

De heer (G.P. Delft) vraagt zich af hoe het verloop van het gerechtelijk vooronderzoek geweest zou zijn, indien het Openbaar Ministerie de beschikking zou hebben gehad over op een bandrecorder opgenomen gesprekken tussen G. en de kroongetuige. De heer antwoordt dat dit uitvoerig met de Officier van Justitie Mr. J.J. KOLKERT was besproken. De heer KOLKERT is van mening, dat een band waarop gesprekken zijn opgenomen, als bewijs ter terechtzitting zou kunnen dienen, indien deze band vergezeld gaat van een door een opsporingsambtenaar opgemaakt uitvoerig proces-verbaal. In dit p.v. zou melding moeten worden gemaakt van alle bijzonderheden van de opname. Voorts zou, na de beëindiging van de opname, de band waarop het gesprek opgenomen is, door de opsporingsambtenaar verzegeld moeten worden. Dit alles blijkt, aldus de heer , in de praktijk moeilijk te verwezenlijken. De heer KUIPERS is naar aanleiding van een vraag van de heer

(Kon. Marechaussee 's-Gravenhage) van mening, dat er geen verband bestaat tussen de arrestaties van Aeroflotvertegenwoordigers in verschillende andere landen. Duidelijk echter blijkt, aldus de heer KUIPERS, dat deze Aeroflotvertegenwoordigers allen geïnspireerd werden door de G.R.U. (Russische Militaire Inlichtingendienst), die kennelijk een nieuwe, weinig subtiele wijze van werken, aan de dag legde.

Hierna gaat de heer KUIPERS in op het begrip politiek extremisme. De opdracht van de B.V.D., neergelegd in het K.B. van 8 augustus 1949, no. 51 betreft o.m. het inwinnen van gegevens omtrent extremistische stromingen. Hetgeen onder extremisme en extremistisch moet worden verstaan is formeel nimmer vastgelegd. De inhoudsbeschrijving en begrenzing van deze begrippen hebben uiteraard, in de loop der jaren in de Dienst de nodige aandacht gehad. De heer KUIPERS deelt in dit verband mede, dat recent een interne normstelling inzake het begrip politiek extremisme is gereed gekomen.

Vervolgens spreekt de heer KUIPERS over de gewijzigde samenstelling van de vaste Tweede Kamercommissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, waarin o.m. Mr. H.A.F.M.O. van MIERLO als nieuw lid zitting heeft. Het verloop van de reeds plaats gehad hebbende twee vergaderingen van de Dienstleiding met deze Commissie is, naar het de heer KUIPERS voorkomt, niet onbevredigend geweest.

Hierna wijdt de heer KUIPERS een korte beschouwing aan de belangstelling die de Commissie aan de dag legt voor het politiek antecedentenonderzoek en dringt aan op een goede naleving van de Aanbevelingen inzake de exploitatie van gegevens door de Politie.

De heer LOHMAN leidt vervolgens de film "INVITATION TO TREASON" in. De aanleiding tot samenstelling van deze Amerikaanse t.v.-serie, aldus de heer LOHMAN, is geweest de uitwijzing van enige U.S.S.R.-vertegenwoordigers bij de U.N.O., enige jaren geleden, in verband met de door hen in Amerika gepleegde subversieve activiteiten. Na een inhoudsbeschrijving van deze film gegeven te hebben, wijst de heer LOHMAN er op, dat de attractie van deze film is, de subtiele wijze waarop de sympathieke en zeer bekwame Russische U.N.O.-vertegenwoordiger tracht de hoofdpersoon in te spinnen teneinde hem geschikt te maken als conspiratief medewerker.

Na de filmvoorstelling deelt de heer KUIPERS mede, dat de heer (G.P. Schiedam) 1 juli a.s. wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, de politiedienst gaat verlaten. De heer KUIPERS memoreert de grote steun die de Dienst van de heer heeft mogen ondervinden. Hij wenst de heer alle goeds toe en veel voldoening in zijn functie bij de Monumentenzorg te Haarlem.

De heer spreekt hierop zijn dank uit voor de tot hem gerichte woorden en gewaagt van de prettige samenwerking die hij heeft ondervonden van de Dienstleiding en de diverse medewerkers.

De rondvraag brengt geen nieuwe punten op.

De volgende I.D.-vergadering wordt vastgesteld op dinsdag 12 september a.s. De heer KUIPERS deelt mede, dat deze bijeenkomst gecombineerd zal worden met de vergadering met vertegenwoordigers van de Hoofdcommissariaten, ter gelegenheid van het afscheid van de heer SINNINGHE DAMSTÉ. De heer DAMSTÉ zal tijdens deze bijeenkomst een onderwerp inleiden.

Hierop sluit de heer KUIPERS de vergadering.

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN VERTEGENWOORDIGERS VAN
EEN AANTAL POLITIEVERBINDINGEN, GEHOUDEN OP DONDERDAG
15 JUNI 1967 te 's-GRAVENHAGE.

Aanwezig zijn:

Van de Politieverbindingen:

- ARNHEM
- ENSCHEDE
- NIJMEGEN
- NIJMEGEN
- AMSTERDAM
- GRONINGEN
- ARNHEM
- ROTTERDAM
- ENSCHEDE
- TILBURG
- GRONINGEN
- TILBURG
- EINDHOVEN
- EINDHOVEN
- 's-GRAVENHAGE
- HAARLEM

Van de B.V.D.:

Drs. A. KUIPERS (voorzitter)

Jhr. M. de SAVORNIN LOHMAN

De heer KUIPERS vraagt vervolgens aandacht voor het begrip extremistische stroming. In de Dienst heeft de inhoudsbeschrijving en de begrenzing van dit begrip in de loop der jaren uiteraard de nodige aandacht gehad. Na op de omschrijving van dit begrip te zijn ingegaan, raadt de heer KUIPERS aan, contact met de B.V.D. op te nemen, indien in de gecompliceerde werkelijkheid de grenzen tussen extremistische en niet extremistische groeperingen niet duidelijk zijn.

Hierna spreekt de heer KUIPERS over de werkzaamheden van de Tweede Kamercommissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, die een gewijzigde samenstelling heeft gekregen. In deze commissie is, aldus de heer KUIPERS, ter sprake gekomen het politiek antecedentenonderzoek, waaromtrent door een min of meer verkeerd gerichte publiciteit een onjuiste gedachte bij het publiek is gewekt.

De heer KUIPERS verwacht, dat de door de Minister van Binnenlandse Zaken terzake ingestelde werkgroep voor september van dit jaar met een regeling zal komen, betreffende het instellen van antecedenten-onderzoeken voor de Rijksoverheid. De Tweede Kamercommissie echter, vervolgt de heer KUIPERS, wenst een regeling - eventueel in een Wet - waarbij ook de lagere overheidsorganen zijn betrokken. De Burgemeesters hebben over dit onderwerp met elkaar van gedachten gewisseld; hierbij zal zeer waarschijnlijk ook ter sprake zijn gekomen de verhouding Politie - B.V.D.

De heer KUIPERS deelt nog mede, dat de Tweede Kamercommissie zeer geïnteresseerd is in de wijze van verstrekken van antecedenten door de Politie. In dit verband vraagt hij aandacht voor de Aanbevelingen inzake het verstrekken van politieke antecedenten door de Politie. De heer meent dat er in het verleden te weinig aandacht aan dit onderwerp is geschonken. Daar onder meer de maatschappelijke gevolgen van verstrekte onjuiste gegevens ernstig kunnen zijn, verdient het aanbeveling, de bevoegdheid tot verstrekking van gegevens duidelijk te regelen, aldus de heer .

Hierna leidt de heer LOHMAN de film "INVITATION to TREASON" in. De aanleiding tot samenstelling van deze Amerikaanse t.v. film, aldus de heer LOHMAN, is geweest de uitwijzing van enige Russische UNO-vertegenwoordigers, in verband met de door hen, enige jaren geleden, in Amerika gepleegde subversieve activiteiten. Het doel van deze film is, het publiek een indruk te geven van de wijze waarop Rusland's officiële vertegenwoordigers bij de UNO middels spionage gegevens trachten te verkrijgen. Na kort de inhoud van deze film te hebben geschetst, wijst de heer LOHMAN er op, dat de attractie van deze film is, te zien op welke subtiele wijze de intelligente, sympathieke en zeer bekwame Russische UNO-vertegenwoordiger tracht de hoofdpersoon in te spinnen, teneinde hem geschikt te maken als conspiratief medewerker.

De rondvraag brengt geen nieuwe punten op.

De heer KUIPERS stelt dinsdag 12 september 1967 voor als datum van de, i.v.m. het vertrek van Mr. SINNINGHE DAMSTÉ, met de andere politieverbindingen te combineren vergadering. De heer DAMSTÉ zal tijdens deze bijeenkomst een onderwerp inleiden.

Hierop sluit de heer KUIPERS de vergadering.
